

Lovforslag nr. 196. Fremsat den 21. marts 1979 af arbejdsministeren

Forslag

til

Lov om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v.

§ 1. Ved regulering af arbejdsvederlag m.v. på grundlag af det reguleringspristal, der beregnes i henhold til lov nr. 83 af 16. marts 1963 om beregning af reguleringspristal, jfr. lov nr. 52 af 11. marts 1975, ses der bort fra 6,0 points i det for juli 1979 og senere beregnede pristal.

§ 2. Kollektive overenskomster om løn- og arbejdsforhold, der er indgået mellem organisationer eller enkeltvirksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening og organisationer under Læandsorganisationen i Danmark, og som er gældende indtil 1. marts 1979, forlænges indtil den 1. marts 1981 med følgende ændringer:

- 1) de ændringer, om hvilke der inden denne lovs ikrafttræden er enighed mellem parterne,
- 2) den ændring, at den i overenskomsterne hjemlede garantibetaling pr. 1. marts 1979 forhøjes med 1,20 kr., og
- 3) den ændring, at der med virkning for det andet år af den periode, hvormed overenskomsterne er forlænget, kan aftales forbedringer indenfor en fælles beløbsramme af 225 mill. kr., der fortrinsvis skal komme de lavtlønnede tilgode samt anvendes til afhjælpning af opståede uligheder.

Stk. 2. På overenskomstområder, hvor spørgsmålet om en tilpasning af overenskomsterne til en dyrtidsregulering med ensartede ørebeløb ikke ved lovens ikrafttræden er færdigforhandlet, genoptages forhandlingerne herom. Såfremt der ikke inden 4 uger er

opnået enighed mellem parterne, afgøres de udestående spørgsmål ved nævns-afgørelse efter samme regler som i § 9, stk. 2, jfr. § 11.

§ 3. Øvrige kollektive overenskomster og aftaler om løn- og arbejdsforhold, der er opsagt eller kan opsiges til udløb inden 1. april 1980, forlænges for en periode af 2 år fra det tidspunkt, til hvilket den enkelte overenskomst eller aftale er opsagt eller kan opsiges. Forlængelsen sker med følgende ændringer:

- 1) de ændringer, om hvilke der inden lovens ikrafttræden er opnået enighed mellem parterne,
- 2) den ændring, at hvor der i overenskomster eller aftaler er hjemlet en garantibetaling svarende til den i § 2, nr. 2, nævnte, forhøjes denne med 1,20 kr. fra det tidspunkt, til hvilket den enkelte overenskomst eller aftale er opsagt eller kan opsiges, og
- 3) de ændringer, der følger af §§ 4-7.

Stk. 2. Almindelige bestemmelser om løn- og arbejdsforhold, der er fastsat eller godkendt af en offentlig myndighed, forlænges på samme vilkår som i stk. 1.

§ 4. Indenfor de af § 3 omfattede overenskomstområder, bortset fra det i § 5 nævnte område, kan der ved aftale mellem parterne med virkning for det første år af den periode, hvormed overenskomsterne er forlænget, gennemføres ændringer, der medregnet de ændringer, som parterne inden lovens ikrafttræden er enige om, holdes indenfor en beløbsramme på ½ pct. af den årlige lønsum på det pågældende overenskomstområde, op-

gjort på det tidspunkt til hvilket overenskomsten er opsagt eller kan opsiges. Dyrftids-tillæg og taktregulering, der forfalder til udbetaling senest 1 måned efter det pågældende overenskomstårs udløb, medregnes i lønsummen.

Stk. 2. På områder, hvor der ikke allerede er gennemført en tilpasning af overenskomsterne til en dyrftidsregulering med ensartede ørebeløb, skal en sådan tilpasning foretages, uanset om udgifterne herved overstiger den i stk. 1 nævnte beløbsramme.

Stk. 3. Med virkning for det andet år af den periode, hvormed overenskomsterne er forlænget, kan der yderligere aftales ændringer indenfor en beløbsramme af ¾ pct. af den i stk. 1 nævnte lønsum. Ændringerne skal fortrinsvis komme de lavtlønnede tilgode samt anvendes til afhjælpning af opståede uligheder.

§ 5. Indenfor en fælles beløbsramme på 1¼ pct. af lønsummen ifølge kollektive overenskomster, kollektive eller individuelle aftaler samt almindelige bestemmelser om løn- og arbejdsforhold, der er indgået, godkendt eller fastsat af en minister eller kommunal myndighed, kan der gennemføres ændringer indenfor dette område for at afhjælpe opståede uligheder i forhold til den øvrige del af arbejdsmarkedet.

Stk. 2. Ændringer indenfor 1 pct. af den samlede lønsum kan gennemføres med virkning fra 1. april 1979. Øvrige ændringer gennemføres med virkning fra 1. april 1980.

§ 6. Indenfor overenskomst- og aftaleområder med taktreguleringsordninger, i henhold til hvilke mindre end 75 pct. af en konstateret forskel i lønudvikling automatisk kommer til udbetaling, forhøjes denne procent til 75. Forhøjelsen gennemføres med virkning fra den regulering, der forfalder til udbetaling 1. september 1979 og senere.

§ 7. For tjenestemænd og andre grupper af lønmodtagere, der i henhold til lov om ferie § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, ikke er omfattet af ferieloven, foretages udenfor de i §§ 4-5 nævnte beløbsrammer ændring af de gældende regler og aftaler svarende til de pr. 1. september 1979 gennemførte ændringer i lov om ferie.

§ 8. Hvor en af loven omfattet overenskomst eller aftale m.v. indeholder sådanne bestemmelser eller forudsætninger med hensyn til arbejdstilrettelæggelse, at overenskomstens eller aftalens efterlevelse er uforenelig med reglerne i arbejdsmiljølovens kapitel 9 om hviletid og fridøgn, kan der ved forhandling og i øvrigt efter arbejdsmiljølovens regler ske tilpasning af overenskomsten m.v. til arbejdsmiljøloven.

§ 9. Indenfor de af § 2 omfattede overenskomstområder afgøres sådanne spørgsmål vedrørende anvendelsen af den i § 2, nr. 3, nævnte beløbsramme, om hvilke der ikke inden 2 uger efter lovens ikrafttræden er opnået enighed mellem parterne, af Overenskomstnævnet af 1939. Nævnet træffer afgørelse inden 1. maj 1979.

Stk. 2. Indenfor de af § 4 omfattede overenskomstområder afgøres sådanne spørgsmål, om hvilke der ikke opnås enighed inden 1. maj 1979 eller inden 4 uger efter overenskomstens normale udløbstid, ved et i hvert overenskomstområde oprettet paritetisk sammensat nævn. Fristen kan fraviges efter aftale mellem parterne.

§ 10. Finansministeren opretter et paritetisk nævn fælles for det i § 5 nævnte område, der inden 1. juni 1979 skal tage stilling til anvendelsen af den i § 5 nævnte beløbsramme.

§ 11. Spørgsmål, om hvilke der ikke kan opnås flertal i de i §§ 9 og 10 omtalte nævn, afgøres ved, at nævnet udpeger en opmand, der træffer afgørelsen. Kan enighed om opmand ikke opnås, udpeges en sådan af forligsinstitutionen.

Stk. 2. Udgifter i medfør af stk. 1 afholdes af parterne med halvdelen til hver for de i § 9 omhandlede nævn.

§ 12. For den periode, hvormed overenskomsterne forlænges, forlænges også den til overenskomstforholdet knyttede fredspagt.

§ 13. Spørgsmål om overtrædelse og fortolkning af de ved denne lov forlængede overenskomster og aftaler m.v. afgøres efter de sædvanlige fagretlige regler for det pågældende område.

§ 14. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter vedtagelse.

§ 15. Loven træder i kraft den 30. marts 1979.

§ 16. Loven gælder ikke for kollektive overenskomster og aftaler vedrørende løn-

ninger, der reguleres efter det grønlandske reguleringspristal, som beregnes i henhold til den grønlandske lønningslov nr. 263 af 9. juni 1971, § 7, som ændret ved lov nr. 231 af 12. juni 1975.

§ 17. Loven gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forhandlingerne om fornyelse af de pr. 1. marts 1979 udløbne kollektive overenskomster, der traditionelt forhandles i Statens Forligsinstitution, er hidtil forløbet efter reglerne med forhandlinger direkte mellem parterne og forhandlinger under medvirken af Statens Forligsinstitution.

Det er lykkedes at opnå enighed om de fleste specielle spørgsmål, hvorimod parterne har haft så store vanskeligheder ved at tilnærme sig hinanden for så vidt angår visse af de generelle spørgsmål, at forligsmanden den 13. marts 1979 opgav mæglingen, idet han fandt, at fortsatte forhandlinger mellem parterne ikke havde udsigt til at skabe grundlag for fremsættelse af mæglingsforslag. Derefter besluttede forligsmanden efter rådslagning med de øvrige forligsmænd i henhold til forligsmandslovens § 4, stk. 5, at udsætte de varslede konflikter i 14 dage, således at arbejdsstandsningerne kan iværksættes fra fredag den 30. marts 1979.

Forligsmanden skal inden for de 14 dage genoptage forhandlingerne med parterne, men på baggrund af det hidtidige forløb af forhandlingerne kan det ikke forventes, at parterne vil kunne nærme sig hinanden så meget, at der kan opnås enighed, eller forligsmanden kan finde grundlag for fremsættelse af mæglingsforslag.

Situationen er således den, at de varslede arbejdsstandsninger truer med at træde i kraft den 30. marts 1979.

De varslede konflikter, der anslås at omfatte ca. 310.000 lønmodtagere og en lang række virksomheder, har en sådan rækkevidde, at en iværksættelse vil betyde, at vigtige samfundsfunktioner og vitale dele af erhvervslivet vil gå i stå. F. eks. vil olie- og benzintransporten blive stoppet, el- og kraftværker ramt og gods- og færgeruter indstillet.

Iværksættelse af konflikterne vil ikke mindst på grund af de umiddelbare skadevirkninger ved en nedgang i eksporten med deraf følgende tab af markeder, goodwill m.v. være en alvorlig trussel for landets økonomiske situation og for beskæfti-

gelsen, og regeringen finder det derfor nødvendigt at søge iværksættelsen af de varslede konflikter forhindret ad lovgivningsvejen.

På tjenestemandsområdet har der i overensstemmelse med gældende regler været ført forhandlinger om aftalefornyelser, men de tilbud, som har kunnet fremsættes, har tjenestemandsoverenskomsterne ikke kunnet acceptere. Det har derfor måttet konstateres, at aftaler ikke vil kunne indgås.

Efter bestemmelserne i tjenestemandsoverenskomsterne § 46 skal der derfor for så vidt angår tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fremsættes lovforslag. Det anses for hensigtsmæssigt at medtage bestemmelser herom såvel som for hele den offentlige sektor i øvrigt i lovforslaget.

De seneste års indkomstpolitiske bestræbelser har ført til neddæmpning af lønstigningstakterne i betalingsbalancehervervene i perioden 1976 til 1978 til knapt 10 pct. om året. Denne neddæmpning har ikke været tilstrækkelig til at bidrage til en klar forbedring af den danske konkurrenceevne over for udlandet. Den økonomiske situation er fortsat præget af et alvorligt betalingsbalanceproblem og en uacceptabel høj arbejdsløshed.

De internationale økonomiske udsigter for de kommende år vil næppe indebære en stærkere aktivitetsstimulerende indflydelse på dansk økonomi end i de to foregående år. Samtidig bestræber næsten alle lande sig på at dæmpe inflationstendenserne ved hjælp af bl. a. indkomstpolitik og andre omkostningsdæmpende foranstaltninger. På denne baggrund finder regeringen det nødvendigt at foreslå en løsning af overenskomstsituationen, som gør det muligt at sikre en fastholdelse af konkurrenceevnen over for udlandet.

Efter regeringens opfattelse vil man nå dette mål ved en stort set uændret forlængelse af de kollektive overenskomster. En sådan forlængelse indebærer, at dyrtidsreguleringen bibeholdes. Særligt hvad angår de 2 dyrtidsportioner, som har været midlertidigt suspenderet indtil efteråret 1979 i medfør af lov nr. 230 af 2. juni 1977 om midlertidig indbetaling fra staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension af visse dyrtidsportioner, foreslår

regeringen dog, at disse portioner ikke kommer til udbetaling. I stedet foreslås det i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af ferieloven, at der gives en ferieforlængelse med 1 uge og en samtidig forhøjelse af feriegodtgørelsen til 12½ pct. fra 1. september 1979. Dette forslag vil gennem en afdæmpning af udviklingen i det private forbrug yde et selvstændigt bidrag til en gunstig udvikling på betalingsbalancen og samtidig indebære forbedring af beskæftigelsesudviklingen. Herudover foreslås der enkelte forbedringer, særligt til fordel for de lavtlønnede.

Den foreslåede løsning indebærer en begrænsning i indkomstudviklingen hos lønmodtagerne, og regeringen foreslår derfor, at der også for andre indtægtsgruppers vedkommende sikres en lignende tilbageholdenhed, jfr. de samtidig fremsatte forslag til love om begrænsning af avancer og tantiemer m.v.

Det har ved forslagens udarbejdelse været regeringen magtpåliggende, at det foreslåede indgreb i arbejdsmarkedets forhold sker på en sådan måde, at der mindst muligt ændres i det af parterne opbyggede overenskomstsystem.

I overensstemmelse hermed er det fundet rigtigt, at de ved parternes forhandlinger om overenskomstfornyelse opnåede resultater fuldt ud indgår som bestanddele af de overenskomster, som lovforslaget går ud på at forlænge.

Forslaget indeholder herefter følgende hovedpunkter:

1. En 2-årig forlængelse af alle overenskomster, der udløber før 1. april 1980.
2. De 2 midlertidigt suspenderede dyrtidsportioner bortfalder, sammenholdt herved bemærkningen ovenfor om en samtidig ferieforlængelse.
3. Garantibetalingen forhøjes med 1,20 kr. pr. 1. marts 1979 til 32,60 kr.
4. Som modstykke til at ændringer – navnlig om specielle krav – der allerede er aftalt indenfor LO-DA området, respekteres, foreslås det, at der indenfor andre private overenskomstråder for det første overenskomstår bliver mulighed for at aftale ændringer indenfor en beløbsramme af ½ pct. af lønsommen, og at der for det andet overenskomstår yderligere kan aftales forbedringer, navnlig for de lavtlønnede såvel indenfor LO-DA området som på det øvrige private arbejdsmarked indenfor en ramme af henholdsvis 225 mill. kr. og ¾ pct. af lønsommen.

For det offentlige område foreslås til de samme formål en samlet ramme på 1¼ pct., hvoraf

op til 1 pct. kan anvendes fra 1. april 1979, jfr. bemærkningerne til § 5.

5. Endelig foreslås en forbedring af taktreguleringens ordninger, jfr. bemærkningerne til § 6.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ved lov nr. 230 af 2. juni 1977 suspenderedes dyrtidsreguleringen af arbejdsvederlag, indtil regulering på grund af julipristallet 1979 skulle finde sted, således at der i den mellemliggende periode højest kunne komme 1 dyrtidsportion til udbetaling pr. gang. I alt er der som følge af loven suspenderet 2 dyrtidsportioner (1 i forbindelse med julipristallet 1977 og 1 i forbindelse med januarpristallet 1978) svarende til 6 points stigning i pristallet. Disse 2 portioner vil komme til udbetaling pr. 1. september eller 1. oktober 1979, medmindre der bestemmes andet.

Regeringen foreslår imidlertid, at de 2 portioner ikke kommer til udbetaling, men at der i stedet gives en ferieforlængelse fra 4 til 5 uger med tilsvarende forhøjelse af feriegodtgørelsen fra 10 pct. til 12½ pct. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger.

Forslaget omfatter såvel dyrtidsregulering efter kollektive overenskomster og aftaler m.v. som efter individuelle aftaler og såvel i den offentlige sektor som på det private arbejdsmarked. Ud over egentligt arbejdsvederlag omfatter forslaget også ulempevederlag, overarbejdsbetaling og rådighedstillæg og sådanne ydelser som time- og dagpenge, repræsentationstillæg o. lign., f. eks. til ministre og medlemmer af folketinget.

For så vidt angår tjenestemandspension m.v. henvises til det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspensioner.

Til § 2

Til stk. 1

Forslaget omfatter de mellem organisationer m.v. under henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark indgåede overenskomster og går ud på en forlængelse af disse indtil 1. marts 1981.

Forlængelsen af overenskomsterne skal efter forslaget ske, dels med de ændringer, om hvilke der inden lovens ikrafttræden er opnået enighed mellem parterne – det vil først og fremmest sige de ændringer, der er aftalt ved forhandlingerne om de specielle krav – dels med den ændring, at garanti-

betalingen forhøjes med 1,20 kr. fra 1. marts 1979 til 32,60 kr. i timen, hvortil kommer fremtidig dyrtidsregulering.

Herudover foreslås, at der med virkning fra 1. marts 1980 ved aftale mellem parterne foretages fordeling af et samlet beløb på 225 mill. kr.

Til stk. 2

Den opfordring, som hovedorganisationerne gav til deres medlemsorganisationer i forbindelse med forlængelsesloven fra 1977 om løsning af problemet om en tilpasning af overenskomsterne til en dyrtidsregulering med ensartede ørebeløb, har for langt de fleste områders vedkommende ført til, at spørgsmålet er færdigbehandlet.

Tilbage står nogle få områder, hvor det ikke har været muligt at nå til enighed.

Af hensyn til at nå en løsning også på disse områder, foreslås det, at forhandlingerne herom kan genoptages, og forslaget lægger således op til, at det er parterne selv, der skal finde frem til en løsning af problemet.

Det bemærkes, at en tilpasning af overenskomsterne til det nævnte dyrtidsregulerings-system indebærer, at værdien af en dyrtidsportion fremtidigt svarer til p.t. 60 øre i timen.

Til § 3

Til stk. 1 og 2

Forslaget omfatter alle øvrige kollektive overenskomster om løn- og arbejdsforhold både på den private og den offentlige del af arbejdsmarkedet, som udløber indenfor en periode sluttende den 31. marts 1980.

Forslaget omfatter endvidere de kollektive aftaler, som er indgået for personale, der er ansat som tjenestemænd eller på tjenstemandslignende vilkår i staten, folkeskolen og folkekirken samt i kommuner og koncessionerede selskaber, og som ligeledes udløber senest den 31. marts 1980.

Endelig omfatter forslaget til stk. 2 de regler om løn- og arbejdsvilkår, som gælder for offentligt ansatte, der ikke er omfattet af en overenskomst eller aftale, og som derfor ikke er opsagt eller kan opsiges.

De af § 3 omfattede overenskomster m.v. foreslås forlænget for en 2-årig periode.

Det foreslås, at forlængelsen, ligesom i § 2, sker med de ændringer, som parterne inden lovens ikrafttræden er enige om, samt hvis der findes bestemmelser om garantibetaling svarende til den indenfor LO-DA området aftalte forhøjelse, med

en forhøjelse af denne med 1,20 kr., jfr. i øvrigt bemærkningerne til §§ 4-7.

Til § 4

Til stk. 1

Indenfor de overenskomstområder, der har en senere udløbstid end 1. marts 1979, har man i praksis ikke haft mulighed for at aftale nogen forbedringer inden lovens ikrafttræden svarende til de indenfor LO-DA området indgåede aftaler om specielle krav. Det samme gælder sådanne overenskomstområder udenfor LO-DA området med udløb 1. marts 1979, hvor der ikke er den samme adgang til at indgå særskilte aftaler om specielle krav.

Det foreslås derfor, at der for hvert af de af § 3 omfattede områder afsættes en pulje på ½ pct. af lønsummen indenfor hvilken, der kan aftales forbedringer for det første overenskomstår. For hele det offentlige område gælder dog den særlige bestemmelse i § 5.

Forbedringer, der er aftalt inden lovens ikrafttræden og derfor indgår i overenskomsterne i medfør af § 3, skal medregnes ved vurderingen af, om puljen er udnyttet.

Den lønsum, hvoraf puljen beregnes, omfatter alle løndele, herunder f. eks. dyrtids- og overarbejdsbetaling samt feriegodtgørelse, pensionsbidrag og -tilskud. Derimod medregnes ikke godtgørelse af udgifter i forbindelse med arbejdet som f. eks. time- og dagpenge samt visse ulempetillæg som f. eks. smudstillæg og skurpenge.

Til stk. 2.

Det foreslås, at det særlige problem i forbindelse med overgangen fra procentvis dyrtidsregulering til dyrtidsregulering med ensartede ørebeløb nu løses på de områder indenfor § 3, hvor der ikke allerede er taget stilling til, hvorledes en tilpasning skal finde sted.

Til stk. 3

Svarende til den særlige pulje, der indenfor LO-DA området afsættes til forbedringer fra 1. marts 1980, foreslås det, at der afsættes yderligere en pulje på ¼ pct. af lønsummen til anvendelse i det andet år, hvormed den enkelte overenskomst er forlænget, og til tilsvarende formål.

Til § 5

I den offentlige sektor gør der sig de samme forhold gældende som anført i bemærkningerne til

§ 4, for så vidt angår andre områder udenfor LO-DA området.

Dertil kommer, at der gennem de sidste fire år, bl. a. som følge af den førte indkomspolitik, er opstået en lang række uligheder sammenlignet med tilsvarende områder på den private del af arbejdsmarkedet. Ikke mindst for visse laverelønnede grupper har denne udvikling skabt betydelige problemer. Det foreslås derfor, at der bliver mulighed for i nogen grad at afhjælpe sådanne skævheder, herunder også skævheder der skyldes geografiske forskelle i lønninger og priser.

I den offentlige sektor forhandles adskillige hundrede aftaler og overenskomster med tjenestemandorganisationer og med organisationer repræsenterende overenskomstansatte som den ene part og forskellige statslige og kommunale organer som den anden part. I disse aftaler og overenskomster anvendes i vid udstrækning ensartede lønsystemer og fælles satser, f. eks. for en række ulempeydelse. Såvel de skævheder, der kan blive tale om at rette op, som satsændringer vil have meget forskellig vægt for de enkelte aftale- og overenskomstområder som følge af arbejdets forskelligartede karakter. Det må imidlertid tillægges afgørende betydning, at der ikke sker forskydninger dels inden for lønsystemerne for så vidt angår stillinger med ganske tilsvarende arbejdsområder, men med løn fastsat i henhold til forskellige aftaler og overenskomster, dels i ulempeydelsens satser, når disse hidtil har været af samme størrelse.

Under hensyn til disse meget stærke indre sammenhænge i den offentlige sektors lønstruktur foreslås det, at der fastsættes en samlet beløbsramme på 1¼ pct. af lønsummen – opgjort efter reglerne i § 4, stk. 1 – for den offentlige sektor under ét til de anførte formål.

Såfremt der inden lovens ikrafttræden er aftalt forbedringer, skal disse medregnes ved opgørelsen af beløbsrammens udnyttelse. Tilsvarende gælder forbedringer, der er aftalt på ét område, og som i henhold til andre aftaler og overenskomster uændret overføres til disse områder.

Til § 6

I forbindelse med den procentvise dyrtidsregulerings afskaffelse i 1975 indførtes taktreguleringsordninger for bl. a. offentligt ansatte. I disse ordninger fastsattes det, at halvdelen af den konstaterede forskel mellem lønudviklingen på det private arbejdsmarked og i den offentlige sektor automatisk kommer til udbetaling. Dette har ført til en relativ løntilbagegang for de grupper, der er om-

fattet af ordningen. Det er fundet rimeligt, at denne tilbagegang bremses i den kommende aftale- og overenskomstperiode, og det foreslås derfor, at ¼ af den konstaterede lønforskel automatisk kommer til udbetaling, og at dette sker med virkning fra efteråret 1979.

Det bemærkes, at forlængelsen af taktreguleringsordningerne indebærer, at også mandatet for de i aftaler og overenskomster hjemlede taktreguleringsnavn forlænges.

Til § 7

Det ovenfor i de almindelige bemærkninger og i bemærkningerne til § 1 omtalte forslag til ændring i ferieloven omfatter ikke de grupper, der falder udenfor ferieloven. Da regler og aftaler for disse grupper jo ikke kan ændres i forlængelsesperioden, er det derfor nødvendigt ved den foreslåede bestemmelse at tillægge disse grupper den samme ferieforlængelse m.v., som andre får.

Til § 8

Der er enkelte kollektive overenskomster såvel inden for det private som det offentlige område, der i deres indhold og forudsætninger indeholder sådanne bestemmelser med hensyn til arbejdstilrettelæggelse, at en umiddelbar efterlevelse af overenskomsten er uforenelig med reglerne i arbejdsmiljøloven, kapitel 9, om hviletid og fridøgn. (Et eksempel herpå er overenskomsten af 7. november 1977 med tilhørende protokollater mellem på den ene side Amdrårdsforeningen i Danmark, Københavns Hospitalsvæsen, finansministeriet og Frederiksberg kommune og på den anden side Foreningen af Yngre Læger om løn og ansættelsesvilkår for underordnede sygehushæger).

Hvor der som konsekvens af arbejdsmiljøloven er optaget eller forestår forhandling mellem parterne om ny overenskomst også med det direkte sigte efter parternes fælles ønske at tilpasse overenskomsten til arbejdsmiljøloven, bør disse forhandlinger, uanset de almindelige bestemmelser i nærværende lov kunne videreføres og deres afslutning muliggøres. Dette er baggrunden for den foreslåede bestemmelse, som indebærer, dels at der kan ske ændringer i de forlængede overenskomster, dels at eventuelle økonomiske konsekvenser heraf ikke skal holdes indenfor lovforslagets rammer.

Til § 9

Til stk. 1

For så vidt parterne ikke måtte nå til enighed om anvendelsen af beløbsrammen på 225 mill. kr., foreslås spørgsmålet på begæring af parterne eller en af disse henvist til afgørelse ved Overenskomstnævnet af 1939.

De anførte tidsfrister tilsigter, at der hurtigst muligt skabes klarhed over ændringerne i den samlede overenskomstperiode.

Til stk. 2

På tilsvarende måde foreslås det at give parterne i de af § 3 omfattede overenskomstforhold en frist til at forhandle om ændringer i overenskomsterne i forbindelse med forlængelsen og indenfor de i § 4 angivne rammer med adgang til at få afgjort spørgsmål, hvorom der ikke opnås enighed, ved nævnsafgørelse.

Til § 10

Det følger af den helhedsbetragtning, som ligger til grund for § 5, at anvendelsen af den omhandlede beløbsramme må afgøres for hele den offentlige sektor under ét, og det foreslås derfor at henlægge afgørelsen heraf direkte til et fælles, paritetisk nævn.

Reglerne om adgang til at få afgjort uenighed om indholdet af de forlængede overenskomster ved nævnsafgørelse fortrænger dels for tjenestemænds vedkommende den særlige procedure i tjenestemandsløvgivningen, dels de dertil svarende kommunale tjenestemandregulativer og -vedtægter.

Til § 11

Forslaget svarer til lignende bestemmelser i tid-

ligere forlængelseslove.

Til § 12

Bestemmelsen, der er i overensstemmelse med praksis i tidligere lovgivning om forlængelse af overenskomster, indebærer, at der fra lovens ikrafttræden og indtil de af forslaget omfattede overenskomster udløber, er den samme adgang – hverken videre eller snævrere – til at iværksætte arbejdsstandsning (strejke, blokade, lockout eller boycott), som hvis der havde været tale om en på normal måde fornyet overenskomst.

Til § 13

For så vidt angår de kollektive overenskomster svarer forslaget indholdsmæssigt til tilsvarende bestemmelser i tidligere love om fornyelse eller forlængelse af overenskomster og indebærer, at sager om overtrædelse af den forlængede overenskomst indbringes for arbejdsretten, jfr. arbejdsretslovens § 9, og at fortolkningsspørgsmål afgøres ved mægling eller faglig voldgift efter de for det pågældende område herom fastsatte bestemmelser.

Spørgsmål om overtrædelse og fortolkning af indgåede aftaler på statstjenestemandsområdet indbringes for voldgift efter reglerne i kapitel 12 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken. Tilsvarende spørgsmål på det kommunale tjenestemandsområde indbringes for voldgift efter reglerne i de kommunale tjenestemandregulativer og -vedtægter.

Til § 16

*Forslaget svarer til § 10 i forlængelsesloven nr. 48 af 11. marts 1975.